

Proč je energie v Evropě dražší než v USA?

Elektřina pro průmysl je v Evropě zhruba dvakrát dražší než v USA, plyn trojnásobně. Hlavní důvod je prostý: Amerika si plyn těží, Evropa ho dováží.

Tahle stránka je poctivější než většina debat o energiích – protože přiznává i to, co evropská politika nevyřeší.

Čísla

Evropský plyn (burza TTF) stál v roce 2025 průměrně 11,9 dolaru za jednotku MMBtu; americký (Henry Hub) 3,6 dolaru. Elektřina pro energeticky náročný průmysl vychází v Evropě zhruba na dvojnásobek americké ceny a je i o polovinu dražší než v Číně. Pro fabriku, která taví hliník nebo vyrábí hnojiva, je tohle rozdíl mezi provozem a zavřením – a část evropského průmyslu se podle toho už zachovala.

Co je geologie

Kus rozdílu nezmění žádný summit. Amerika sedí na břidlicových ložiscích a plyn spotřebovává tam, kde ho vytěží. Evropa vlastní těžbu z velké části nemá a po odstřižení od ruských plynovodů dováží zkapalněný plyn přes oceán – a každý krok řetězce (zkapalnit, přeplavit, odpařit) něco stojí. Proto je poctivá odpověď na „kdy budeme mít americké ceny plynu“ – nikdy. Rozdíl lze zmenšit, ne smazat.

Co je uspořádání

Zbytek rozdílu už ale geologie není. Evropská elektřina se oceňuje podle nejdražšího zdroje v provozu – typicky plynové elektrárny – takže drahý plyn zdražuje i proud z uhlí, jádra a větru. Čím méně plynu v systému rozhoduje o ceně, tím slabší ta páka je: a to je otázka sítí, záloh, jádra a obnovitelných zdrojů, tedy investic, ne ložisek.

(Jak přesně to funguje a proč platíme „německé“ ceny →)

A je tu ještě jedna evropská specialita: 27 států dlouho nakupovalo plyn každý za sebe – a přepřelcelo se navzájem u týchž dodavatelů. Společné nákupy, propojené sítě a společné zásobníky jsou přesně ten druh věci, kterou velký celek umí a malý ne.

Verdikt

Zhruba řečeno: třetina rozdílu je geologie, se kterou nikdo nehne, a zbytek je uspořádání – cenotvorba závislá na plynu, slabě propojené sítě a roztržitý nákup. Amerika má výhodu, kterou jí dala příroda. Evropa má nevýhodu, kterou si z velké části způsobuje sama; a co si celek způsobil rozdělením, může celek jednáním zase odčinit.

[Všechny otázky →](#)

ČASTÉ OTÁZKY

Proč je americký plyn tak levný?

Amerika si ho těží doma z břidlic a spotřebovává na místě. Evropa vlastní zdroje z velké části nemá; dovážený plyn nese náklady na zkapalnění, dopravu přes oceán a zpětné odpaření.

Proč cena plynu určuje cenu elektřiny?

Evropský trh oceňuje elektřinu podle nejdražšího zdroje potřebného k pokrytí poptávky – a tím je typicky plynová elektrárna. I proto drahý plyn zdražuje elektřinu, kterou vyrobilo uhlí, jádro či vítr.

Pomohlo by jádro?

Dlouhodobě ano – stabilní bezemisní zdroj snižuje závislost na plynu při určování cen. Jenže stavba trvá deset a víc let, takže s dnešními cenami nepohne; rozhoduje se jimi o cenách třicátých let.

Zlevní elektřinu obnovitelné zdroje?

Ve výrobě už jsou nejlevnější; účet ale zvyšují sítě, zálohy a špičky, kdy slunce a vítr nestačí a nastupuje plyn. Klíč je v propojených sítích a ukládání – obojí funguje tím líp, čím je trh větší.

Kdy se evropské ceny srovnají s americkými?

Nejspíš nikdy úplně – geologii dovoz nenahradí. Rozdíl se ale dá výrazně zmenšit: méně plynu v cenotvorbě, propojené sítě a společné nákupy místo přepřáčení se navzájem.

ZDROJE

- IEA Electricity 2026: ceny pro průmysl EU ~2× USA
- GECF/IEA 2026: TTF ~11,9 USD/MMBtu vs. Henry Hub ~3,6 USD (2025)
- ACER Monitoring Report 2026: vazba plyn–elektřina v EU
- IEEFA: plyn jako strukturální zranitelnost evropských cen
- Evropská komise (jaro 2026): energetický šok a inflace